

Asia: LVM/2394/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden muuttamisesta osakeyhtiöksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys

Yleiset kommentit hallituksen esityksestä

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi 13.6.2017, että Liikennevirastossa nykyisin hoidettavat tie-, meri- ja rautatieliikenteen liikenteenohjaustoiminnot yhtiöitetään valtion osakeyhtiöksi 1.1.2019 alkaen. Perustettavan liikenteenohjausyhtiön liiketoiminta perustuisi strategiseen kumppanuuteen ja sen mukaisiin sopimuksiin liikenneväyläverkosta vastaavan Liikenneviraston kanssa. Liikennevirasto hankkisi yhtiöltä liikenteenohjaus- ja hallintapalvelut kokonaispalveluna sovittuun palvelutasoon. Yhtiö voisi tuottaa tulevaisuudessa muita palveluja myös markkinaehtoisesti.

Esityksen mukaan yhtiöittämisellä halutaan edistää liikennetietojen hyödyntämistä ja uusien digitaalisten palvelujen kehitystyötä ja käyttöönottoa sekä edesauttaa uuden liiketoiminnan syntymistä. Tavoite on kannatettava.

Liikenteenohjaustoimintojen yhtiöittämisellä valmistaudutaan myös liikenteen palveluketjujen, automaation, digitalisaation sekä tiedon maksuttomuuden tuomiin hyötyihin sekä tiedon merkityksen lisääntymiseen ja toimintaympäristön muutoksiin. Uudistuksella pyritään edistämään liikenteen ohjauksen yhteydessä syntyvän tiedon avaamista ja nopeuttamaan siihen perustuvan uuden liiketoiminnan kehittymistä. Tavoite on kannatettava.

Luonnoksesta ei käy ilmi, onko selvitetty sitä, voisiko esitetyt tavoitteet saavuttaa myös ilman toiminnan yhtiöittämistä.

Yleisperustelut

Etelä-Karjalan liitto kiinnittää huomiota siihen, että hallituksen esitysluonnoksen mukaan perustettava liikenteenohjausyhtiö voisi yhtäältä tuottaa liikenteenohjauspalvelujen lisäksi muita palveluja markkinaehtoisesti ja toisaalta yhtiön tavoitteena ei ole kilpailla yksityisten toimijoiden kanssa. Edellä mainitut tavoitteet näyttävät toisiinsa nähden ristiriitaisilta. Ongelmien ehkäisemiseksi niitä tulisi selventää ja täsmentää.

On myös tärkeää varmistaa, ettei yhtiömuotoisena toimiminen vaaranna tietojen ja toiminnan julkisuutta. Tähän on ehdottomasti kiinnitettävä huomiota, jotta ei synny tilannetta jossa aikaisemmin julkinen tieto ja toiminta katoaa yhtiön hallinnoitavaksi ja mahdollisesti yhtiön myyntikelpoiseksi omaisuudeksi.

Digitalisaatio, tieto ja tiedon käyttäminen tulevat olemaan liikenteen hallinnan, ohjauksen ja kehittämisen kannalta jatkossa entistä arvokkaampia. Tätä yhteiskunnan eri tahojen hallinnoimaa omaisuutta ei pidä sulkea yhtiömuotoisen toiminnan sisälle siten, että yhteiskunta, yritykset ja kansalaiset eivät voi sitä vapaasti käyttää kohtuullisin käyttöehdoin ja kohtuullisin kustannuksin. Erityisesti tämä tulee ottaa huomioon tiedon hyödyntämiseen liittyvissä kysymyksissä, jotta avoimilla markkinoilla toimivilla yrityksillä on mahdollisuudet toimia tehokkaasti.

Yksityiskohtaiset perustelut

Katso yleisperustelut.

Lakiehdotukset

Laki Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden muuttamisesta osakeyhtiöksi

-

Laki aluevalvontalain muuttamisesta

-

Laki alusliikennepalvelulain muuttamisesta

-

Laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

-

Laki meripelastuslain muuttamisesta

-

Laki rautatielain muuttamisesta

-

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

-

Muita huomioita ja kommentteja

Muut mahdolliset huomiot

Ei muita huomioita.

Tynkkynen Sonja
Etelä-Karjalan liitto